

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor prezentate de către părțile interesate la proiectul
Hotărârii ANRE privind modificarea Codului rețelelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 420/2019**

Pct.	Participantul la avizare/ expertizare	Text conform proiectului	Redacția propusă de instituția care a prezentat avizul	Argumentele privind acceptarea sau respingerea propunerii
	Energocom SA. Aviz nr.1/10/07- 3730 23.07	Definirea expresă, în cuprinsul proiectului, a naturii juridice a dreptului de nominalizare/renominalizare care face obiectul transferului, a momentului nașterii acestuia și a raportului său cu contractul de transport al gazelor naturale. Proiectul instituie mecanismul transferului dreptului de nominalizare/renominalizare, fără a preciza expres natura juridică a dreptului transferat și raportul acestuia cu dreptul de utilizare a capacității agregate. În absența unei asemenea clarificări, rămân neclare regimul juridic al transferului și efectele acestuia asupra raporturilor dintre participanții la piață, inclusiv din perspectiva aplicării legislației fiscale, contabile și civile. Clarificarea este necesară și din perspectiva regimului fiscal al operațiunii, inclusiv a determinării locului livrării și a tratamentului fiscal al transferului prin prisma art. 111 din Codul fiscal. Totodată, calificarea juridică a dreptului transferat poate influența tratamentul contabil al operațiunii, aplicarea normelor privind cesiunea drepturilor, precum și efectele în cazul executării silite sau al procedurilor de insolabilitate. De asemenea, natura economică a mecanismului propus indică faptul că transferul dreptului de nominalizare/renominalizare reprezintă o transmitere limitată a folosinței capacității agregate, concepută astfel încât să nu afecteze regula potrivit căreia capacitatea alocată sub formă de produs agregat poate fi transferată numai ca produs agregat, în conformitate cu art. 21 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2017/459. Din această perspectivă, este oportună delimitarea expresă a noului mecanism de instituțiile pieței secundare a capacității, pentru a evita interpretări divergente și eventuale recalificări ale mecanismului ca formă de revânzare a unei componente a produsului agregat.		Se acceptă parțial Proiectul nu reglementează transferul capacității agregate și nici cesiunea Contractului pentru prestarea serviciilor de transport. Capacitatea agregată rămâne alocată utilizatorului care a participat la procedura de alocare, acesta păstrând integral drepturile și obligațiile contractuale aferente capacității, inclusiv obligația de plată. Dreptul transferat reprezintă exclusiv prerogativa operațională de a transmite nominalizări și re nominalizări către OST, în limitele cantității și perioadei confirmate. Beneficiarul transferului nu dobândește dreptul de utilizare contractuală a capacității, nu devine titularul produsului de capacitate agregată și nu poate retransmite dreptul primit. În consecință, operațiunea nu întrunește caracteristicile cesiunii contractului reglementate de art. 849 din Codul civil, <u>întrucât nu are loc înlocuirea unei părți în raportul contractual</u> și nu se transferă ansamblul drepturilor și obligațiilor care decurg din Contractul pentru prestarea serviciilor de transport. Codul civil al Republicii Moldova De asemenea, mecanismul nu constituie o tranzacție pe piața secundară a capacității în sensul Hotărârii ANRE nr. 421/2019, deoarece nu se transferă dreptul contractual de utilizare a capacității și nici totalitatea drepturilor și obligațiilor aferente acesteia. Regula europeană potrivit căreia capacitatea alocată inițial ca produs agregat poate fi revândută numai sub formă agregată este prevăzută la art. 19 alin. (8) din Regulamentul (UE) 2017/459, nu la art. 21 alin. (3), indicat în aviz. Mecanismul proiectat nu afectează această regulă, deoarece nu presupune revânzarea niciuneia dintre componentele produsului agregat. Urmare ședinței de lucru desfășurate pe 12 august 2026, punctul a fost formulat după cum urmează: „242² Un utilizator de sistem căruia i-a fost alocată capacitate agregată are dreptul să transfere unui alt utilizator de sistem dreptul de a transmite nominalizări/renominalizări pentru întreaga capacitate agregată alocată sau pentru o parte a acesteia. Transferul constituie atribuirea temporară a unei prerogative operaționale aferente capacității agregate alocate

				și nu determină transferul capacității agregate, cesiunea Contractului pentru prestarea serviciilor de transport, substituirea titularului în drepturile și obligațiile aferente capacității rezervate sau realizarea unei tranzacții pe piața secundară a capacității. Transferul produce efecte de la data confirmării de către OST, pentru capacitatea și perioada indicate în cererea confirmată. Transferul dreptului de nominalizare/renominalizare de la titular către beneficiar se efectuează în baza unui contract încheiat între părți.
Pct. 242 ²	Energocom SA. Aviz nr.1/10/07-3730 23.07	242 ² Un utilizator de sistem căruia i-a fost alocată capacitate agregată are dreptul să transfere unui alt utilizator de sistem dreptul de a transmite nominalizări/renominalizări pentru capacitatea respectivă alocată. Obligația de plată pentru capacitatea agregată alocată nu se transferă altui utilizator de sistem.	La pct. 242 ² din proiect, după prima propoziție, se propune completarea cu textul: „Transferul acestui drept se realizează în condiții transparente, obiective și nediscriminatorii.” Propunerea urmărește asigurarea unui acces echitabil și concurențial la mecanismul de transfer al dreptului de nominalizare/renominalizare și prevenirea acordării preferențiale a acestuia, contribuind la transparența pieței și la menținerea unor condiții concurențiale egale pentru toți participanții interesați.	Nu se acceptă Operatorul sistemului de transport este deja obligat, prin cadrul legal și de reglementare aplicabil, să acționeze în condiții de transparență, obiectivitate și nediscriminare. Obligațiile de transparență, obiectivitate și nediscriminare se aplică exclusiv OST, care confirmă sau respinge cererile de transfer în baza condițiilor exhaustive de la pct. 242 ¹⁰ . Alegerea beneficiarului transferului aparține titularului capacității și are natura unui raport comercial bilateral. Extinderea principiului nediscriminării asupra acestei relații ar transforma mecanismul voluntar într-o obligație de ofertare generală sau procedură concurențială, ceea ce nu este intenția proiectului. Prin urmare, principiile sunt aplicabile OST, dar nu pot limita libertatea titularului de a-și selecta partenerul contractual
242 ⁴	Energocom SA.	Completarea proiectului cu o normă expresă care să prevadă facturarea directă de către OST către utilizatorul de sistem căruia i-a fost transferat dreptul de		Nu se acceptă

	<i>Aviz nr.1/10/07-3730</i> 23.07	nominalizare/renominalizare a tuturor componentelor tarify dependente de cantitățile efectiv nominalizate (componentele volumetrice, serviciile de echilibrare, dezechilibrele), cu menținerea obligației de plată pentru capacitatea rezervată exclusiv în sarcina titularului capacității agregate. Propunerea este necesară pentru a asigura concordanța dintre regimul juridic al responsabilității de echilibrare și cel al obligațiilor de plată. Astfel, potrivit pct. 242⁴ din proiect, utilizatorul de sistem căruia i-a fost transferat dreptul de a transmite nominalizări/renominalizări este responsabil de respectarea prevederilor Contractului de echilibrare. În consecință, acesta suportă efectele economice ale nominalizărilor efective, ale serviciilor de echilibrare și ale dezechilibrelor generate. Menținerea facturării acestor componente către titularul inițial al capacității creează o disociere nejustificată între utilizatorul care generează obligația și persoana căreia îi este facturată prestația. Totodată, mecanismul propus poate genera costuri fiscale suplimentare în situațiile în care titularul capacității agregate este un nerezident, iar dreptul de nominalizare este transferat unui participant la piața din Republica Moldova. În asemenea cazuri, TVA aferentă serviciilor de transport facturate de OST nerezidentului poate reprezenta un cost nerecuperabil, care se regăsește ulterior în prețul transferului dreptului de nominalizare. Suplimentar, operațiunea poate ridica probleme de calificare fiscală prin prisma art. 93, art. 109 și art. 111 din Codul fiscal. Prin instituirea facturării directe de către OST către utilizatorul care efectuează efectiv nominalizările, componentele tarify dependente de volumele transportate sunt decuplate de raportul de transfer dintre utilizatorii de sistem și sunt facturate direct beneficiarului economic al serviciilor respective. În acest mod, se reduce riscul apariției unor efecte fiscale cumulative, iar obligațiile de plată sunt aliniate responsabilităților operaționale. Totodată, menținerea obligației de plată pentru capacitatea rezervată în sarcina titularului capacității agregate, conform pct. 242³, conservă raporturile juridice aferente rezervării capacității și integritatea produsului de capacitate agregată.	Transferul dreptului de nominalizare este un mecanism pus la dispoziția utilizatorilor de sistem în vederea facilitării și simplificării accesului la capacitatea oferită la punctele de interconectare, utilizarea acestora nu este o obligație. US poate accesa capacitatea agregată pusă la dispoziție prin intermediul RBP cu îndeplinirea condițiilor de acces la sistemul de transport din RM și țările adiacente. În acest sens utilizare sau nu a dreptului dat este o alegere a US. Cu referire la plata pentru dezechilibre, neutralitate, Contractul de echilibrare prevede detaliat modul de plata a DZ și plății aferente neutralității. (conform H ANRE 421/2019 Cantitatea de gaze naturale alocată pentru o zi gazieră pentru o pereche de utilizatori de sistem la punctul de interconectare va fi egală cu cantitatea de gaze naturale confirmată pentru livrare/preluare de ambii OST, pentru ziua gazieră respectivă, pentru perechea de utilizatori de sistem). Respectiv, US devine responsabil de diferențele dintre cantitatea alocată la intrare și ieșire.
242 ¹⁵	Energocom SA. <i>Aviz nr.1/10/07-3730</i> 23.07	Introducerea unui nou punct cu următorul conținut: „<i>OST menține și publică pe pagina sa web informații privind transferurile confirmate ale dreptului de a transmite nominalizări/renominalizări, inclusiv produsul de capacitate, cantitatea transferată și perioada transferului.</i>” Măsura urmărește asigurarea unui nivel minim de transparență privind aplicarea mecanismului de transfer al dreptului de nominalizare/renominalizare și crearea premiselor pentru monitorizarea eficientă a acestuia de către ANRE. Publicarea informațiilor referitoare la produsul de capacitate, cantitatea transferată și perioada transferului permit evaluarea gradului de utilizare a capacităților agregate, fără a afecta confidențialitatea comercială a utilizatorilor de sistem. Totodată, măsura contribuie la creșterea transparenței pieței și la prevenirea potențialelor distorsiuni concurențiale.	Se acceptă parțial. Deși asigurarea transparenței și monitorizarea mecanismului sunt necesare, publicarea detaliată și continuă a perioadei fiecărui transfer este una excesivă și poate dezvălui indirect relațiile comerciale confidențiale dintre utilizatori. Proiectul urmează a fi completat cu următoarea prevedere: <i>242¹⁵ OST va publica trimestrial pe pagina sa web informații privind transferurile confirmate ale dreptului de a transmite nominalizări/renominalizări, inclusiv produsul de capacitate și cantitatea transferată.</i>
242 ¹³	Energocom SA. <i>Aviz nr.1/10/07-3730</i> 23.07	Transferul dreptului de a transmite nominalizări/renominalizări poate fi revocat, total sau parțial, înainte de expirarea perioadei pentru care a fost acordat, prin acordul comun al utilizatorului de sistem care a transferat dreptul și al utilizatorului de sistem căruia i-a	Completarea pct. 242¹³ cu prevederi care să permită utilizatorului de sistem care a transferat dreptul de nominalizare/renominalizare să revoce unilateral transferul în cazul în care cesionarul nu transmite nominalizări pe Se acceptă parțial Se acceptă principiul potrivit căruia titularul capacității trebuie să poată recupera unilateral dreptul transferat în anumite condiții, având în vedere că acesta rămâne parte la Contractul pentru prestarea serviciilor de transport și suportă integral plata aferentă capacității agregate.

		fost transferat dreptul, cu notificarea operatorului sistemului de transport și sub condiția confirmării de către acesta, în aceleași condiții procedurale prevăzute pentru transferul inițial. În cazul revocării, utilizatorul de sistem căruia i-a fost alocată capacitatea agregată redobândește dreptul de a transmite nominalizări/renominalizări pentru capacitatea eliberată și poate transfera din nou acest drept unui alt utilizator de sistem, în condițiile prezentului Cod.	parcursul unei perioade determinate de zile gaziere consecutive, stabilită diferențiat în funcție de tipul produsului de capacitate. Propunerea urmărește prevenirea blocării nejustificate a capacităților agregate și asigurarea utilizării eficiente a acestora. Proiectul nu reglementează situația în care dreptul de nominalizare a fost transferat, însă cesionarul nu transmite nominalizări. Consecințele acestei lacune sunt asimetrice. Cedentul rămâne ținut de obligația de plată pentru întreaga capacitate rezervată (pct. 242²-242³), pierde dreptul de a nominaliza volumul cedat (pct. 242¹²) și nu poate recupera acest drept unilateral, revocarea fiind condiționată de acordul comun al părților (pct. 242¹³). Cesionarul, în schimb, dobândește un drept, nu o obligație: răspunderea de echilibrare și garanțiile financiare fiind raportate la cantitățile efectiv nominalizate (pct. 242⁴), neexercitarea dreptului nu generează pentru acesta nicio expunere față de OST. Rezultatul este capacitate plătită, dar neutilizabilă de nimeni, la puncte de interconectare a căror rată de utilizare face deja obiectul monitorizării. Astfel, instituirea dreptului de revocare unilaterală în cazul neutilizării capacității pe parcursul unei perioade determinate de zile gaziere consecutive contribuie la prevenirea acumulării și menținerii artificiale a drepturilor de utilizare asupra capacității, stimulează utilizarea eficientă a infrastructurii de transport și asigură un echilibru rezonabil între interesele cedentului și ale cesionarului. Totodată, măsura este justificată de faptul că obligația de plată pentru capacitatea rezervată rămâne, potrivit pct. 242³, în sarcina utilizatorului de sistem căruia i-a fost alocată capacitatea agregată.	Pct. 242¹³ se expune în următoarea redacție: <i>„242¹³ Transferul poate fi revocat, total sau parțial, înainte de expirarea perioadei pentru care a fost confirmat, prin acordul ambilor utilizatori de sistem. Titularul capacității poate solicita unilateral revocarea cu trei zile înainte anterioare începerii perioadei pentru care se transferă dreptul. Revocarea produce efecte numai după confirmarea de către OST, în aceleași condiții procedurale ca transferul inițial, și nu afectează nominalizările/renominalizările deja confirmate. OST confirmă sau respinge cererea de revocare, prin mesaj electronic transmis ambilor utilizatori de sistem.”</i>
--	--	--	---	--

	Energocom SA. Aviz nr.1/10/07-3730 23.07	Completarea proiectului cu prevederi care să coreleze expres mecanismul de transfer al dreptului de nominalizare/renominalizare cu procedurile de gestionare a congestiilor, astfel încât consecințele neutilizării sau subutilizării capacității transferate să fie atribuite utilizatorului de sistem căruia i-a fost transferat acest drept. Propunerea urmărește alinierea regimului de gestionare a congestiilor cu distribuirea efectivă a drepturilor și responsabilităților rezultate din transferul dreptului de nominalizare/renominalizare. Întrucât utilizatorul de sistem căruia i-a fost transferat acest drept controlează utilizarea capacității și răspunde pentru obligațiile de echilibrare conform pct. 242 ⁴ , este justificat ca și consecințele neutilizării sau subutilizării capacității să îi fie atribuite acestuia.	Nu se acceptă În cazul în care US rezervă capacitate și nu o utilizează se aplică mecanismele prevăzute în Hotărârea ANRE nr.421/2019. Mecanismele de gestionare a congestiilor se aplică titularului capacității, deoarece el este cel care a rezervat capacitatea, păstrează drepturile și obligațiile contractuale și plătește tariful aferent. Beneficiarul transferului primește doar dreptul operațional de a transmite nominalizări și re nominalizări. Dacă i s-ar aplica consecințele neutilizării capacității, acesta ar fi tratat ca titular al dreptului contractual, ceea ce ar confunda transferul nominalizării cu transferul capacității. Neutilizarea dreptului transferat poate genera consecințe doar între cele două părți (de exemplu, despăgubiri sau revocarea transferului), dar nu schimbă persoana căreia i se aplică mecanismele de gestionare a congestiilor prevăzute de Hotărârea ANRE nr. 421/2019.
242 ⁴ – 242 ⁵	Energocom SA. Aviz nr.1/10/07-3730 23.07	Reglementarea expresă a răspunderii utilizatorului de sistem căruia i-a fost transferat dreptul de nominalizare/renominalizare pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a nominalizărilor, inclusiv în raport cu OST, operatorul de transport adiacent și sub aspectul repartizării prejudiciilor dintre părți. Proiectul alocă cesionarului răspunderea de echilibrare pentru cantitățile efectiv nominalizate (pct. 242 ⁴), însă nu reglementează consecințele erorilor operaționale: nominalizări transmise greșit, depășirea termenelor-limită, necorelarea cu partea adiacentă a punctului de interconectare sau omisiunea re nominalizării n acest sens, propunerea este necesară pentru a asigura concordanța dintre exercitarea dreptului de nominalizare/renominalizare și asumarea răspunderii pentru consecințele utilizării acestuia. În lipsa unei reglementări exprese, pot apărea incertitudini privind răspunderea pentru neexecutarea sau executarea defectuoasă a nominalizărilor, inclusiv în raport cu OST, operatorul de transport adiacent și între cedent și cesionar. Clarificarea acestor aspecte contribuie la securitatea raporturilor juridice și reduce riscul apariției litigiilor.	Nu se acceptă Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a nominalizărilor, timpul de transmitere și alte aspecte sunt specificate în CAPITOLUL IV NOMINALIZĂRI din Codul rețelilor de gaze naturale aprobat prin Hotărârea ANRE 420/2019. Relația dintre beneficiarul transferului și OST este deja reglementată la pct. 242 ⁴ –242 ⁵ din proiect și în Capitolul IV „Nominalizări” din Codul rețelilor în vigoare. Beneficiarul transmite nominalizările în nume propriu și răspunde față de VMTG pentru respectarea cerințelor de formă, conținut, termen, capacitate și echilibrare.
Pct. 242 ¹¹	Energocom SA. Aviz nr.1/10/07-3730 23.07	În cazul în care utilizatorul de sistem care a primit dreptul de nominalizare/renominalizare își pierde calitatea de utilizator de sistem, utilizatorul de sistem căruia i-a fost alocată capacitatea agregată poate transfera dreptul de nominalizare/renominalizare aferent acestei capacități către un alt utilizator de sistem, în condițiile prevăzute de prezentul Cod.	Reglementarea efectelor insolvenței cedentului și, respectiv, a cesionarului asupra transferului confirmat, inclusiv a încetării de drept și a notificării OST. Pct. 242 ¹¹ reglementează pierderea calității de utilizator de sistem de către cesionar, însă nu și situația insolvenței cedentului: încetarea contractului de transport al cedentului pentru neplată ar lipsi de temei capacitatea însăși, cu consecințe Nu se acceptă. Deschiderea procedurii de insolvență nu determină automat încetarea tuturor contractelor debitorului. Mai mult, Legea insolvenței nr. 149/2012 conține limitări privind clauzele care prevăd încetarea contractului exclusiv ca urmare a deschiderii procedurii de insolvență. Din acest motiv, încetarea transferului nu trebuie legată de simpla deschidere a procedurii de insolvență, ci de producerea unui eveniment juridic sau operațional relevant pentru utilizarea capacității precum este încetarea sau

			nedeterminate asupra transferului confirmat și asupra nominalizărilor în curs. Simetric, insolvabilitatea cesionarului anterioară pierderii formale a calității de utilizator de sistem lasă deschisă întrebarea cine exercită dreptul de nominalizare în perioada intermediară. Propunerea este necesară pentru a clarifica efectele insolvabilității cedentului sau cesionarului asupra transferului confirmat al dreptului de nominalizare/renominalizare. În lipsa unor prevederi exprese, pot apărea incertitudini privind menținerea, suspendarea sau încetarea transferului și exercitarea drepturilor aferente capacității. Reglementarea acestor situații, inclusiv a cazurilor de încetare de drept și a obligației de notificare a OST, contribuie la securitatea juridică a raporturilor dintre participanții la piață și la evitarea perturbării proceselor operaționale de transport al gazelor naturale. 9. Suplimentar observațiilor și propunerilor formulate asupra proiectului de hotărâre, S.A. „Energocom” consideră necesară semnalarea unor aspecte conexe implementării mecanismului de transfer al dreptului de nominalizare/renominalizare, care, deși nu vizează în mod direct conținutul normativ al proiectului, pot influența în mod semnificativ funcționalitatea, eficiența și predictibilitatea aplicării acestuia în practică Astfel, în contextul propunerii formulate la pct. 3 din prezenta scrisoare, S.A. „Energocom” consideră oportună examinarea implicațiilor fiscale ale mecanismului propus de transfer al dreptului de	suspendarea Contractului pentru prestarea serviciilor de transport al titularului, pierderea sau suspendarea dreptului titularului de a utiliza capacitatea agregată, pierderea calității de utilizator de sistem de către beneficiar, suspendarea dreptului beneficiarului de a transmite nominalizări și/sau neîndeplinirea cerințelor privind garanțiile financiare. În cazul încetării contractului titularului sau al pierderii calității de utilizator de sistem de către beneficiar, devin aplicabile regulile generale prevăzute de Cod și de contractele corespunzătoare. Nu este necesară instituirea în proiect a unei încetări automate a transferului ca urmare a simplei deschideri a procedurii de insolvabilitate. Nu se acceptă Mecanismul propus are caracter bilateral și voluntar. Acesta permite utilizatorilor de sistem să convină direct asupra transferului dreptului de nominalizare/renominalizare și să solicite ulterior confirmarea transferului de către OST. Crearea unei platforme electronice pentru publicarea și corelarea ofertelor ar apropia mecanismul de o piață secundară organizată și ar necesita elaborarea unor reguli distincte privind accesul, publicarea ofertelor, încheierea tranzacțiilor, confidențialitatea informațiilor, supravegherea și recuperarea costurilor platformei. Aceste aspecte depășesc obiectul punctual al proiectului. Oportunitatea creării unei asemenea platforme poate fi reexaminată ulterior, în funcție de numărul transferurilor efectuate și de necesitățile practice constatate.
--	--	--	--	---

			nominalizare/renominalizare. În acest sens, se propune analizarea posibilității aplicării cotei zero a TVA, în temeiul art. 104 lit. a) din Codul fiscal, pentru serviciile de transport aferente capacităților rezervate de nerezidenți la punctele de interconectare transfrontalieră, în măsura în care aceste servicii pot fi calificate drept servicii aferente transportului internațional de mărfuri. O asemenea abordare ar contribui la eliminarea costurilor fiscale nerecuperabile și la reducerea efectelor de impozitare în cascadă care pot apărea în cadrul mecanismului propus. Totodată, în vederea asigurării unei interpretări unitare a legislației fiscale, se recomandă solicitarea, de către ANRE în comun cu OST, a unei poziții oficiale a Serviciului Fiscal de Stat, sub forma unei soluții fiscale anticipate sau a unei scrisori de clarificare, privind regimul TVA aplicabil serviciilor de transport prestate de OST titularilor nerezidenți de capacitate agregată și calificarea transferului dreptului de nominalizare/renominalizare prin prisma art. 111 din Codul fiscal. În vederea facilitării aplicării practice a noului mecanism, se propune, de asemenea, examinarea oportunității creării de către OST a unei platforme electronice pentru titularilor nerezidenți de capacitate agregată și calificarea transferului dreptului de nominalizare/renominalizare prin prisma art. 111 din Codul fiscal. În vederea facilitării aplicării practice a noului mecanism, se propune, de asemenea, examinarea oportunității creării de către OST a unei platforme electronice pentru publicarea ofertelor de transfer al dreptului de nominalizare/renominalizare aferent capacităților agregate, după modelul	
--	--	--	---	--

		mecanismelor utilizate pe piața secundară a capacității, ca instrument complementar tranzacțiilor bilaterale. O asemenea platformă ar contribui la creșterea transparenței și lichidității pieței, ar facilita identificarea contrapărților interesate și ar încuraja utilizarea eficientă a capacităților disponibile. În același timp, pentru asigurarea funcționării efective a mecanismului la punctele de interconectare transfrontalieră, se consideră necesară clarificarea modului de implementare a acestuia în raport cu operatorii de transport adiacenți. Deși proiectul notei de fundamentare face referire la existența unor reglementări similare pe segmentul ucrainean, aceasta nu conține informații privind existența unor mecanisme corespunzătoare sau a unor aranjamente de interoperabilitate aplicabile la punctele de interconectare cu România. În condițiile în care nominalizările aferente capacității agregate sunt procesate în mod coordonat de operatorii de transport adiacenți, proiectul nu explică modalitatea în care nominalizările transmise de cesionar către OST vor fi recunoscute și procesate de operatorul de transport adiacent, având în vedere că titularul capacității agregate rămâne cedentul. Din această perspectivă, confirmarea prealabilă a condițiilor de interoperabilitate reprezintă o premisă importantă pentru funcționarea eficientă a mecanismului propus la punctele de interconectare transfrontalieră. De asemenea, având în vedere necesitatea asigurării tuturor premiselor juridice, fiscale și operaționale pentru funcționarea efectivă a mecanismului	Se ia act. Aplicarea mecanismului la punctele de interconectare necesită coordonarea operațională dintre OST adiacenți. Codul rețelelor prevede deja procedura comună de nominalizare pentru capacitatea agregată și obligația operatorilor de a coopera în procesarea nominalizărilor și renominalizărilor. Recunoașterea și procesarea nominalizărilor transmise de beneficiarul transferului trebuie asigurate, după caz, prin actualizarea acordurilor de interconectare și a procedurilor operaționale dintre OST. Aceste măsuri țin de implementarea mecanismului și nu impun modificarea naturii juridice a transferului sau schimbarea titularului capacității. Existența unei soluții similare pe segmentul ucrainean nu înlocuiește necesitatea coordonării distincte cu operatorul sistemului de transport din România pentru punctul de interconectare Ungheni. Nu se acceptă. Condiționarea aplicării pct. 242²–242¹³ de adoptarea ulterioară a unei decizii ANRE, după constatarea existenței unui „<i>cadru juridic, fiscal și operațional necesar</i>”, ar introduce o condiție
--	--	--	---

		propus, se consideră oportună examinarea includerii unei prevederi tranzitorii care să condiționeze aplicarea dispozițiilor referitoare la transferul dreptului de nominalizare/renominalizare de constatarea prealabilă a existenței cadrului necesar implementării acestora. În acest sens, se propune următoarea formulare: „<i>Prevederile pct. 242²-242¹³ devin aplicabile la data stabilită prin decizia Consiliului de administrație al ANRE, adoptată după constatarea existenței cadrului juridic, fiscal și operațional necesar pentru aplicarea efectivă a mecanismului prevăzut la aceste puncte.</i>” O asemenea soluție ar permite evitarea aplicării mecanismului înainte de clarificarea aspectelor fiscale, operaționale și de interoperabilitate identificate, reducând riscul apariției unor dificultăți de implementare și asigurând o aplicare coerentă, predictibilă și funcțională a noilor reguli. În contextul celor expuse, S.A. „Energocom” rămâne în așteptarea examinării și valorificării propunerilor înaintate și își reconfirmă disponibilitatea de a coopera în continuare în procesul de definitivare a proiectului supus consultării.	generală și insuficient determinată, fără criterii concrete sau un termen previzibil pentru aplicarea mecanismului. Sub aspect fiscal, potrivit clarificărilor recepționate, serviciul de transport și de acces la capacitate prestat de OST utilizatorului de sistem nerezident se califică drept export de servicii, scutit de TVA cu drept de deducere. Transferul dreptului de nominalizare/renominalizare nu generează, prin el însuși, consecințe de TVA dacă nu implică transferul unui drept patrimonial de utilizare și o contraprestație distinctă. Eventualele obligații fiscale rezultate din raportul comercial concret dintre utilizatori nu modifică titularul capacității sau persoana căreia OST îi facturează serviciul și nu justifică amânarea generală a mecanismului. Aspectele operaționale și de interoperabilitate urmează să fie asigurate de OST prin adaptarea, după caz, a condițiilor contractuale, a acordurilor de interconectare și a procedurilor operaționale aplicabile. Prin urmare, nu se justifică instituirea unei condiții suspensive generale și nedeterminate pentru aplicarea noilor prevederi.
	Ministerul Finanțelor Aviz. nr.15/1-06/122 din 10.07.2026	Lipsa de propuneri și obiecții.	Se acceptă.
	Ministerul Energiei Aviz nr. 07-1934 din 23 iulie 2026	Lipsa de propuneri și obiecții.	Se acceptă.
	Serviciul Vamal al Republicii Moldova Aviz nr. 28/11-8270 din 07.07.2026	Lipsa de propuneri și obiecții.	Se acceptă.

	SA „CET-Nord” Aviz. nr. 227-08/1023 din 15.07.2026	Lipsa de propuneri și obiecții.	Se acceptă.
	Serviciul fiscal de Stat Aviz. nr. 26-12/1-07-121671 15 iulie 2026	Lipsa de propuneri și obiecții.	Se acceptă.
	Ministerul Justiției nr.04/2-9017 din 06.08.2026	La pct. 1: După textul „420/2019” se va exclude ca excedent textul „din 22 noiembrie 2019”. Dispoziția de modificare a Codului se va expune în modul următor: „Codul rețelilor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 420/2019 din 22 noiembrie 2019, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 14-23 art. 60), înregistrată la Ministerul Justiției cu nr. 1520 din 3 ianuarie 2020, se completează cu punctele 242² – 242¹⁴ cu următorul cuprins:”, urmată de redarea acestora. La pct. 2 se stabilește obligația operatorului sistemului de transport de actualizare a acordurilor de interconectare „de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri”. Semnălm că, respectiva normă urmează a fi reexaminată, or, în forma actuală, aceasta poate genera dificultăți de aplicare, întrucât nu este clar dacă obligația trebuie executată imediat la data intrării în vigoare, în aceeași zi sau într-un termen rezonabil ulterior, ceea ce afectează previzibilitatea reglementării. Se recomandă înlocuirea sintagmei „de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri” cu un termen determinat, de exemplu: „în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri”; „în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri”, dacă autorul apreciază că acest termen este suficient; sau, dacă intenția este ca obligația să fie executată anterior aplicării efective a mecanismului, corelarea intrării în vigoare a noilor dispoziții cu termenul acordat OST pentru realizarea măsurilor pregătitoare. În lipsa stabilirii unui termen concret de executare, norma nu permite determinarea momentului până la care obligația trebuie îndeplinită, ceea ce este contrar exigențelor de claritate și previzibilitate ale actelor normative consacrate de <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>. Complementar, la pct. 2 după textul „pct. 242⁶” se va indica actul normativ din care face parte acest element structural.	Se acceptă Se acceptă Se acceptă